

SINT-CAROLUS BORROMEUSKERK ANTWERPEN
EUCHARISTIEVIERING 400 JAAR KERKWIJDING

ZONDAG 12 SEPTEMBER 2021

HOMILIE MGR. JOHAN BONNY, BISSCHOP VAN ANTWERPEN

1 Kon. 8, 22-23.27-30

Psalm 84

1 Petr. 2, 4-9

Lc. 19, 1-10

Broeders en zusters,

Een wilde vijgenboom. Daarin klom Zacheus. Hij was kort van gestalte, zegt de tekst. Verstaanbaar dus dat hij een verhoogje nodig heeft om beter te kunnen toekijken. Hij wil niet verdwijnen achter de brede rug van een dorpsgenoot. Overigens moet niemand veel moeite doen om te klimmen in een vijgenboom: die lijkt meer op een brede struik, dan op een hoge boom. Maar er is meer aan de hand. Zacheus zoekt niet alleen een verhoogje, hij zoekt ook bescherming. Hij heeft camouflage nodig. Hij wil wel zien, maar niet gezien worden. Hij wil kijken, maar niet bekeken worden. Hij wil wel aanwezig zijn, maar niet meedoen. Hij wil Jezus herkennen, maar niet door Hem herkend worden. En dus liever naar een vijgenboom met grote en brede bladen. En dan gebeurt het wonder. Ondanks zijn camouflage, dwars doorheen de vijgenbladen, ziet Jezus Zacheus zitten. De vijgenboom heeft gewerkt, en toch weer niet. Jezus gebiedt hem naar beneden te komen.

Vandaag vieren we de 400ste verjaardag van de kerkwijding van deze Sint-Carolus Borromeuskerk. Een kerkgebouw dat alle handboeken van kunstgeschiedenis vermelden als zowat het zuiverste voorbeeld van vroege barokke bouwkunst in de Nederlanden. Gebouwd door de Sociëteit van Jezus, bij de aanvang van haar zending in Antwerpen en de Lage Landen. Een prominent centrum van onderwijs, cultuur, geestelijke vorming en maatschappelijke dienstverlening. Na de opheffing van de Sociëteit en de Franse Revolutie werd de Sint-Carolus Borromeus een parochiekerk voor mensen van de stad en van daarbuiten. Een parochiekerk: dat is de kerk vandaag nog steeds. Hier vinden mensen met verschillende levenservaringen of geloofservaringen elkaar terug: een koppel dat wil huwen of ouders die een kindje willen dopen, de concertante artiestenmis voor muzikliefhebbers, de gemeenschap van Sant'Egidio met onder meer het avondgebed en de kerstmaaltijd voor daklozen, de toerist op ontdekkingsstocht, en de zomaar-zoekende-mens die even een verhoogje zoekt, een verhoogje voor wanneer God langskomt, wie weet waarom en hoe.

Wat is vandaag de betekenis van een parochiekerk? Met het Evangelie van vandaag, zou ik zeggen: een parochiekerk lijkt op de vijgenboom van Zacheus, langs de weg van het leven, in de berm van de samenleving. Een plek waar mensen even een verhoogje kunnen vinden: iets hoger dan het niveau van hun alledaagse leven. Een

plek waar ze mogen wachten in de schaduw, tot wanneer Jezus voorbijkomt, ook voor hen. Een plek waar zij zich niet meteen kenbaar of zichtbaar moeten maken, geen bewijs of nummer moeten voorleggen. Een plek waar ze kunnen naderen en tegelijk afstand houden, afstand houden en tegelijk naderen. Immers, zit er niet een kleine Zacheus in ieder van ons? Een zoeker, die van de Kerk geduld en begrip vraagt, een veilige plek, tot wanneer Jezus opnieuw langskomt, en Hij het verschil kan maken. Dat de Sint-Carolus Borromeuskerk, na 400 jaar, zulk een plek in Antwerpen mag blijven, voor steeds andere en nieuwe mensen: dat is onze feestwens!

Amen.